

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра філософії, соціології та політології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою факультету
міжнародної торгівлі та права
(протокол № 1 від «05» 09 2023р.)

Декан

 Юлія ГОНЧАРОВА

**РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В
ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ /
DEVELOPMENT OF HUMAN CAPITAL IN THE
INFORMATION SOCIETY**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	магістр	/	magister
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/	Social and behavioural sciences
спеціальність	054 Соціологія	/	Sociology
освітня програма	Діджитал соціологія	/	Digital sociology

Київ 2023

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автор: Н.Б. Шуст, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та політології

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії, соціології та політології «30» серпня 2023 р., протокол №1

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні вченої ради факультету міжнародної торгівлі та права «05» вересня 2023 р., протокол №1

Рецензенти: В.А. Войналович, доктор політичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу політичної культури та ідеології ІПіЕНД імені І.Ф.Кураса НАН України

О.В. Горпинич, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та політології

**РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В
ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ/
DEVELOPMENT OF HUMAN CAPITAL IN THE
INFORMATION SOCIETY**

РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE OUTLINE

освітній ступінь	магістр	/	master
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/	Social and behavioral sciences
спеціальність	054 Соціологія	/	Sociology
освітня програма	Діджитал соціологія	/	Digital sociology

І. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин/ кредитів	Лекції	Практичні (семінарські) заняття / МК	Самостій на робота студентів	
Тема 1. Людський капітал - складова частина нематеріальних активів в інформаційному суспільстві	14	2	2	10	ВОК, СТС, Д, ТЗ,О
Тема 2. Історія становлення та розвитку теорії людського капіталу в інформаційному суспільстві	14	2	2	10	ВОК,КП, СТС, ТЗ
Тема 3. Людина як мета і рушійна сила формування та розвитку людського капіталу в інформаційному суспільстві	14	2	2	10	КП, СТС, ТЗ
Тема 4. Освіта як показник формування людського капіталу в інформаційному суспільстві	12	2	2	8	КП, СТС
Тема 5. Здоров'я як показник формування людського капіталу в інформаційному суспільстві	12	2	2	8	КП, СТС
Тема 6. Вплив міграційних процесів на формування людського капіталу	12	2	2	8	КП, СТС, ТЗ, О, Д
Тема 7. Сфери застосування людського капіталу	12	2	2	8	КП, СТС, ТЗ
Тема 8. Методи оцінки людського капіталу	12	2	2	8	О, ТЗ, СТС, КП, ТЗ, Д
Тема 9. Стратегічне управління людським капіталом в інформаційному суспільстві	12	2	2	8	О, ТЗ, СТС, КП, ТЗ, Д

Тема 10. Індикатори розвитку людського капіталу	12	2	2	8	О, ТЗ, СТС, КП, ТЗ, Д
Тема 11. Управління людським капіталом на державному рівні в інформаційному суспільстві	12	2	2	8	О, ТЗ, СТС, КП, ТЗ, Д
Тема 12. Інвестиції в людський капітал в інформаційному суспільстві	14	2	2	10	О, ТЗ, СТС, КП, ТЗ, Д
Тема 13. Міжнародний досвід формування людського капіталу	14	2	2	10	О, ТЗ, СТС, КП, ТЗ, Д
Тема 14. Перспективні напрями розвитку людського капіталу в інформаційному суспільстві	14	2	2	10	О, ТЗ, СТС, КП, ТЗ, Д
Разом:	180/6	28	28	124	
Підсумковий контроль – екзамен					

Форми контролю:

- Д – дискусія
- О – опитування
- ТЗ – творче завдання
- ВОК – ведення опорного конспекту
- СТС – складання термінологічного словника
- КП – конспект першоджерел
- ККР – комплексна контрольна робота

II. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
<p>Знати:</p> <p>сутність інформаційного суспільства як об'єкта наукового аналізу та науково-методологічних основ вивчення людського капіталу як соціологічної категорії;</p> <p>особливості проведення соціологічних досліджень у вивченні теоретико-методологічних основ людського капіталу.</p> <p>Вміти:</p> <p>визначити особливості інформаційного суспільства</p>	<p><u>Тема 1. Людський капітал - складова частина нематеріальних активів в інформаційному суспільстві</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційне суспільство як об'єкт наукового аналізу. 2. Науково-методологічні основи вивчення «людського капіталу». 3. Категорія людський капітал як соціологічна категорії. 4. Людський капітал як складова частина нематеріальних активів. 5. Особливості проведення соціологічних досліджень у вивченні теоретико-методологічних основ людського капіталу. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний: 1[С.12-25],2[С.125-158].</i> <i>Додатковий:4[С.12-28],5[С.24-45].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p> <p style="text-align: center;">Семінар План семінару</p> <p><i>Із застосуванням інтерактивних методів навчання(метод case-study) на тему «Соціологічні школи щодо методології соціологічних досліджень людського капіталу»</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Макросоціологія та мікросоціологія. 2. Соціологічні теорії: <ul style="list-style-type: none"> - структурний функціоналізм (Т.Парсонс, Р.Мертон); - емпірична соціологія (Е.Чалдуїк, Р.Парк, У.Томас, Е.Берджес); 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

<p>як об'єкта наукового аналізу; виділити загальні та відмінні риси соціального обстеження та соціологічного дослідження людського капіталу; визначити причини появи соціологічних досліджень та специфіку методології в соціології.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - теорія соціальної дії (М.Вебер); - теорія соціального конфлікту (К.Маркс, Р.Дарендорф); - теорія соціальних систем (Т.Адорно); - символічний інтеракціонізм (Г.Блумер, Д.Мід, А.Роуз); - інтегральна система соціології (П. Сорокін); - феноменологічна соціологія (А.Шюц, П.Беркер, Т. Лукман); - етнометодологія (Г.Гарфінкель, Д.Дуглас); - теорія соціального обміну (Д.Хоманс, П.Блау); - неофункціоналізм (Д.Александр, Ю.Хабермас, Н.Луман); - теорія структурації (Е.Гідденс); - структуралістичні теорії (К.Леві-Стросс, М.Фуко, Ж. Лакан, Р.Барт, У.Еко); - соціологічні теорії технократизму (Л.Уайт, Д.Белл, Т.Веблен, А.Тоффлер); - постмодернізм(Е.Гідденс, П'єр Бурд'є, Жан-Клод Пассерон). <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел з теми. 2. Складання термінологічного словника. 3. Підготуватись до семінарського заняття із застосуванням інтерактивних методів (метод case-study) з питання соціологічні школи щодо методології соціологічних досліджень. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний: 1[С.12-25],2[С.125-158].</i> <i>Додатковий:4[С.12-28],5[С.24-45].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	<p style="text-align: right;">10</p> <p style="text-align: right;">14</p>
<p>Знати: основні концепції розгляду інформаційного суспільства; історію виникнення, становлення та розвитку</p>	<p style="text-align: center;"><u>Тема 2. Історія становлення та розвитку теорії людського капіталу в інформаційному суспільстві</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні концепції розгляду інформаційного суспільства в історії соціологічної думки. 2. Людський капітал як фундаментальна категорія. Елементи теорії людського капіталу. 3. Базові теорії людського капіталу. 	<p style="text-align: right;">2</p>

<p>поняття «людський капітал» як соціологічної категорії ; фактори впливу на співвідношення теоретичного та практичного; тенденції та проблеми розвитку соціологічних досліджень на сучасному етапі щодо людського капіталу.</p> <p>Вміти: визначити місце соціологічних досліджень людського капіталу в структурі соціологічного знання; провести різницю між соціальним дослідженням та соціологічним; окреслити особливості проведення різних типів</p>	<p>4. Особливості співвідношення теоретичних і емпіричних форм та методів соціологічного пізнання концепції людського капіталу.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[С.12-28],2[С.125-158]. <i>Додатковий:</i>4[С.12-28],5[С.36-124]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 14-20.</p> <p style="text-align: center;">Семінар План семінару</p> <p><i>Круглий стіл на тему: «Сучасний стан розвитку та особливості проведення соціологічних досліджень людського капіталу в Україні»:</i> Підготовка питань за вибором: 1. Необхідність соціологічних досліджень людського капіталу та їх місце в структурі соціологічного знання. 2. Види соціологічних досліджень та особливості їх проведення щодо людського капіталу. 3. Функції соціологічних досліджень щодо людського капіталу. 4. Тенденції та проблеми розвитку соціологічних досліджень щодо людського капіталу на сучасному етапі. 5. Співвідношення теоретичного та емпіричного в соціологічному дослідженні. 6. Соціологічний метод як методологічна основа вивчення практики людського капіталу. 7. Соціологічний метод як методологічна основа вивчення оцінки та вимірювання людського капіталу як соціального явища, ефективності його використання. <i>Загальне обговорення питань:</i> 1. Навести конкретні приклади основних джерел знань у повсякденному житті і в науці: <ul style="list-style-type: none"> - знання, які отримані експериментально; - знання, що ґрунтуються на висновках; - знання, що ґрунтуються на вірі та традиціях. 2. Навести конкретні приклади можливих типових помилок в повсякденних дослідженнях, а саме: <ul style="list-style-type: none"> - неакуратне спостереження; </p>	<p>2</p>
--	--	----------

<p>соціологічного дослідження; поєднати соціологічні дослідження та економіку.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - необґрунтоване узагальнення; - селективне спостереження; - “підробка” інформації; - нелогічність міркувань; - вплив «Его» в осмисленні даних; - передчасне закінчення дослідження; - містифікація. <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел з теми. 2. Складання термінологічного словника. 3. Підготуватись до семінарського заняття із застосуванням інтерактивних методів з питання <i>сучасного стану розвитку та особливостей проведення соціологічних досліджень людського капіталу в Україні.</i> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.125-158].</i> <i>Додатковий:4[С.12-28],5[С.36-124].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	<p style="text-align: right;">10</p> <p style="text-align: right;">14</p>
<p>Знати: людина як мета і рушійна сила формування та розвитку людського капіталу; людина в сучасних концепціях розвитку суспільства.</p> <p>Вміти: визначити сумарність вигоди і мінімізація можливих негативних наслідків для</p>	<p><u>Тема 3. Людина як мета і рушійна сила формування та розвитку людського капіталу в інформаційному суспільстві</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Людина як суб’єкт розвитку людського капіталу. 2. Людина в сучасних концепціях розвитку суспільства. 3. Сумарність вигоди і мінімізація можливих негативних наслідків для розвитку соціуму від соціологічного дослідження людського капіталу. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.125-158],3[С.76-128].</i> <i>Додатковий: 4[С.12-28],5[С.42-150].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p> <p style="text-align: center;">Семінар План семінару <i>у формі інтерактивного заняття «дискусії»</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Людина як мета функціонування соціуму. 2. Зміщення фокусу з посадових обов’язків на навички. 	<p style="text-align: right;">2</p> <p style="text-align: right;">2</p>

<p>розвитку соціуму від соціологічного дослідження людського капіталу.</p>	<p>3. Розкриття потенціалу людей за допомогою технологій. 4. Лідерство у світі без меж. 5. Підвищення уваги до ризиків, пов'язаних з людьми.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел з теми. 2. Складання термінологічного словника. 3. Підготуватись до семінарського заняття із застосуванням інтерактивного заняття «дискусії» з питання людини як мети і рушійної сили формування та розвитку людського капіталу. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.125-158],3[С.76-128]. Додатковий: 4[С.12-28],5[С.42-150]. Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	<p style="text-align: right;">10</p> <p style="text-align: right;">14</p>
<p>Знати: особливості розгляду освіти як чинника формування людського капіталу; індикатори системи освіти, які стимулюють розвиток людського капіталу; ключові пріоритети у сфері освіти, пов'язані з розвитком людського капіталу в Україні.</p> <p>Вміти: визначити роль якісних та</p>	<p style="text-align: center;"><u>Тема 4. Освіта як показник формування людського капіталу в інформаційному суспільстві</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освіта як найважливіше джерело накопичення людського капіталу. 2. Інноваційний потенціал, його складові. 3. Індикатори системи освіти, які стимулюють розвиток людського капіталу. 4. Ключові пріоритети у сфері освіти, пов'язані з розвитком людського капіталу в Україні. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.125-158]. Додатковий:4[С.12-28],5[С.142-152]. Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p> <p style="text-align: center;">Семінар План семінару <i>у формі інтерактивного заняття «метод проектів» на тему «Інноваційний потенціал молоді в умовах інформаційного суспільства»</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освіта та інтелектуальний потенціал. 2. Рівень та якість освіти в умовах інформаційного суспільства. 	<p style="text-align: right;">2</p> <p style="text-align: right;">2</p>

<p>кількісних методів збору даних у формуванні впливу на людський капітал проблем системи освіти різними соціальними групами.</p>	<p>3. Роль науки у процесі формування людського капіталу. 4. Інтелектуалізація економіки в умовах інформаційного суспільства. 5. Роль якісних та кількісних методів збору даних у формуванні впливу на людський капітал проблем системи освіти різними соціальними групами.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати рекомендовані джерела з теми. 2. Складання термінологічного словника. 3. Підготуватись до семінарського заняття із застосуванням інтерактивних методів з питання: «Інноваційний потенціал молоді в умовах інформаційного суспільства». <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[С.12-28],2[С.125-158]. <i>Додатковий:</i>4[С.12-28],5[С.142-152]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 14-20.</p>	<p style="text-align: center;">8</p> <p style="text-align: center;">12</p>
<p>Знати: сутність здоров'я як показника формування людського капіталу; ключові пріоритети у сфері охорони здоров'я, пов'язані з розвитком людського капіталу в Україні.</p> <p>Вміти: визначити методологічні та методичні можливості соціологічного вивчення</p>	<p style="text-align: center;"><u>Тема 5. Здоров'я як показник формування людського капіталу в інформаційному суспільстві</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здоров'я як універсальна цінність людства. 2. Ключові пріоритети у сфері охорони здоров'я, пов'язані з розвитком людського капіталу в Україні. 3. Методологічні та методичні можливості соціологічного вивчення здоров'я людини/групи та практичного використання як показника формування людського капіталу в Україні. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[С.12-28],2[С.125-158]. <i>Додатковий:</i> 4[С.112-128],5[С.175-184]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 14-20.</p> <p style="text-align: center;">Семінар План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відмінності між методикою та методологією дослідження здоров'я як універсальної цінності людства. 2. Види соціологічних методів дослідження здоров'я як універсальної цінності людства. 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

<p>здоров'я людини/групи та практичного використання як показника формування людського капіталу в Україні.</p>	<p>3.Техніка соціологічного дослідження ключових пріоритетів у сфері охорони здоров'я. Наведіть приклади.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання термінологічного словника. 2. Підготувати презентацію на тему: <ul style="list-style-type: none"> - Здоров'я та інтелектуальний потенціал. - Здоров'я як національне багатство країни. - Показник стану здоров'я населення/ молоді. - Роль якісних та кількісних методів збору даних у формуванні впливу соціальних груп на людський капітал проблем системи охорони здоров'я. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.125-158].</i> <i>Додатковий: 4[С.112-128],5[С.175-184].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	<p style="text-align: center;">8</p> <p style="text-align: center;">12</p>
<p>Знати: логіку впливу міграційних процесів на особливості формування людського капіталу; сутність ключових пріоритетів у сфері міграційних процесів, що пов'язані з розвитком людського капіталу в Україні.</p> <p>Вміти:</p>	<p style="text-align: center;"><u>Тема 6. Вплив міграційних процесів на формування людського капіталу</u></p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості міграційних процесів в Україні. 2.Державна політика в галузі міграційних процесів. 3.Ключові пріоритети у сфері міграційних процесів, що пов'язані з розвитком людського капіталу в Україні. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.24-28],2[С.145-158].</i> <i>Додатковий: 4[С.30-37],5[С.175-184].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p> <p style="text-align: center;">Семінар План семінару <i>у формі інтерактивного заняття «метод проектів» на тему: «Вплив міграційних процесів на особливості формування людського капіталу»</i></p> <p>Сучасні методи збору, обробки й аналізу соціологічної інформації, методики діагностики, експертизи та прогнозування міграційних процесів в Україні:</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

<p>здійснити збір, обробку й аналіз соціологічної інформації, методики діагностики, експертизи та прогнозування міграційних процесів в Україні.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Що розуміється під логікою соціологічного дослідження? - Загальна схема проведення соціологічного дослідження щодо міграційних процесів. - Умови, логіка побудови та специфіка організації прикладних досліджень міграційних процесів. - Основні організаційні напрями в розробці соціологічного дослідження міграційних процесів. <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел з теми. 2. Складання термінологічного словника. 3. Опрацювання соціологічних досліджень щодо міграційних процесів, результати яких були опубліковані в наукових періодичних виданнях, мережі Інтернет. 4. Підготуватись до семінарського заняття із застосуванням інтерактивних методів з питання: «Вплив міграційних процесів на особливості формування людського капіталу». <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.24-28],2[С.145-158].</i> <i>Додатковий: 4[С.30-37],5[С.175-184].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	<p style="text-align: right;">8</p> <p style="text-align: right;">12</p>
<p>Знати: сутність теоретико-методологічної і методичної основи емпіричного вивчення сфер застосування людського капіталу в соціології.</p> <p>Вміти: працювати в малих групах;</p>	<p style="text-align: center;"><u>Тема 7. Сфери застосування людського капіталу</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретико-методологічна і методична (процедурно-інструментальна) основа емпіричного вивчення сфер застосування людського капіталу в соціології. 2. Кадровий менеджмент. 3. Поняття техніки управління персоналом. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.125-168].</i> <i>Додатковий: 4[С.152-185],7[С.8-14].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p> <p style="text-align: center;">Семінар</p> <p><i>Інтерактивне заняття – робота в малих групах на тему: «Методологічні основи соціологічних досліджень»</i></p>	<p style="text-align: right;">2</p> <p style="text-align: right;">2</p>

<p>визначати методологічні основи соціологічних досліджень і тенденції розвитку соціологічного знання сфер застосування людського капіталу.</p>	<p><i>і тенденції розвитку соціологічного знання сфер застосування людського капіталу».</i></p> <p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Значення програми у проведенні соціологічного дослідження з питань сфер застосування людського капіталу. 2.Опишіть структуру та короткий зміст програми соціологічного дослідження з теми. 3.Чим характеризується проблемна ситуація? 4.Яким вимогам повинні відповідати мета та завдання дослідження? 5. Розкрийте структуру та елементи робочого плану дослідження. <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел з теми. 2. Складання термінологічного словника. 3. Опрацювання соціологічних досліджень щодо кар'єри, зобов'язання, комунікації, дисципліни і звільнення, матеріальних стимулів, проектування праці, оцінки результатів праці, системи оплати праці, навчання, переміщення, розвитку менеджменту, набору і відбору персоналу, результати яких були опубліковані в наукових періодичних виданнях, мережі Інтернет. 4. Підготуватись до семінарського заняття із застосуванням інтерактивних методів з питання: <i>«Методологічні основи соціологічних досліджень і тенденції розвитку соціологічного знання сфер застосування людського капіталу».</i> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.125-168]. Додатковий: 4[С.152-185],7[С.8-14]. Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	<p>8</p>
<p>Знати: сутність людського капіталу у складі національного багатства та</p>	<p style="text-align: center;"><u>Тема 8. Методи оцінки людського капіталу</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Людський капітал у складі національного багатства. 2.Рейтингові показники вимірювання людського капіталу. 	<p>2</p>

<p>рейтингові показники вимірювання людського капіталу.</p> <p>Вміти: використовувати методи соціологічних досліджень з метою отримання вихідної інформації у стратегії оцінки людського капіталу.</p>	<p>3. Оцінка людського капіталу академічними установами України.</p> <p>4. Використання методів соціологічних досліджень з метою отримання вихідної інформації у стратегії оцінки людського капіталу.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[С.12-28],2[С.125-168]. <i>Додатковий:</i> 4[С.152-188],5[С.175-184]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 14-20.</p> <p>Семінар План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національне багатство. 2. Принципи оцінки людського капіталу. 3. Всесвітній економічний форум (WEF). <p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел з теми. 2. Складання термінологічного словника. 3. Підготувати презентацію на тему: <ul style="list-style-type: none"> - Індекс людського капіталу (HCI). - Індекс соціального розвитку (SPI). - Індекс людського розвитку (HDI). - Рейтинг добробуту (LPI). <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[С.12-28],2[С.125-168]. <i>Додатковий:</i> 4[С.152-188],5[С.175-184]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 14-20.</p>	<p>2</p> <p>8</p> <p>12</p>
<p>Знати: сутність стратегічного управління людським капіталом та напрями управління персоналом.</p>	<p><u>Тема 9. Стратегічне управління людським капіталом в інформаційному суспільстві</u></p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості управління людським капіталом. 2. Напрями управління персоналом та особливості управлінського процесу. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[С.12-28],2[С.125-168],3[С.46-249]. <i>Додатковий:</i> 4[С.125-156],5[С.175-184]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 14-20.</p>	<p>2</p>

<p>Вміти: організувати та провести соціологічне дослідження щодо стратегії управління людським капіталом.</p>	<p style="text-align: center;">Семінар План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета стратегічного управління людським капіталом. 2. Основи стратегічного управління людським капіталом. <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел з теми. 2. Складання термінологічного словника. 3. Підготувати презентацію на тему: <ul style="list-style-type: none"> - Інноваційне управління людським капіталом. - Особливості управління людським капіталом на рівні соціальної організації/соціального інституту. - Логіка організації та проведення соціологічного дослідження щодо стратегії управління людським капіталом. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.125-168],3[С.46-249].</i> <i>Додатковий: 4[С.125-156],5[С.175-184].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">8</p> <p style="text-align: center;">12</p>
<p>Знати: сутність індикаторів розвитку людського капіталу.</p> <p>Вміти: аналізувати показники розвитку людського капіталу на рівні організації/підприємства.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Тема 10. Індикатори розвитку людського капіталу</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індекс людського розвитку. 2. Узагальнена система індикаторів. 3. Рівень добробуту, нерівність та бідність як індикатори розвитку людського капіталу в Україні. 4. Аналіз показників розвитку людського капіталу на рівні організації/підприємства. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.102-128],2[С.135-168].</i> <i>Додатковий:4[С.8-94], 5[С.161-169].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p> <p style="text-align: center;">Семінар План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості підготовки анкети з аналізу індекса людського розвитку. 2. Особливості підготовки анкет з питань індикаторів людського капіталу. 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

	<p>3. Виділити проблеми в діяльності ДТЕУ, які потребують конкретно-соціологічного дослідження та провести опитування з питань індикаторів розвитку людського капіталу (рівень добробуту, нерівність та бідність).</p> <p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел. 2. Складання термінологічного словника. 3. Підготувати презентацію на тему: <ul style="list-style-type: none"> -Коефіцієнт диференціації індексу розвитку людського потенціалу. -Коефіцієнт диференціації індексу здоров'я (довголіття). - Коефіцієнт диференціації індексу освіти. - Коефіцієнт диференціації індексу доходу. - Коефіцієнт диференціації індексу смертності. - Коефіцієнт диференціації рівня професійної освіти. 4. Підготувати звернення для респондентів, які братимуть участь в опитуванні, що присвячено рівню добробуту, нерівності та бідності як індикаторів розвитку людського капіталу в Україні. 5. Дотримуючись всіх вимог до формату анкети, розробити запитання, використовуючи різні типи шкал, що спрямовані на вивчення індексу здоров'я (довголіття). <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1[С.102-128],2[С.135-168]. Додатковий:4[С.8-94], 5[С.161-169]. Інтернет-ресурси: 14-20.</p>	<p>10</p> <p>12</p>
<p>Знати: сутність управління людським капіталом на державному рівні.</p> <p>Вміти: розробити, привести</p>	<p><u>Тема 11. Управління людським капіталом на державному рівні в інформаційному суспільстві</u></p> <p>Лекція</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Держава в системі факторів розвитку людського капіталу. 2. Ключові фактори управління людським капіталом: <ul style="list-style-type: none"> - рекрутинг та найм; - навчання та адаптація; - управління талантами; - заробітна плата та бюджетування; - аналітика даних; - винагороди та пільги; 	<p>2</p>

<p>приклад обробки та аналізу даних за методикою різних шкал щодо управління людським капіталом; використовувати певну шкалу під час проведення курсового дослідження за обраною темою.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - тайм-менеджмент; - відстеження абсентеїзму. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.121-127],3[С.126-149].</i> <i>Додатковий: 4[С.86-95],5[С.87-94].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p> <p style="text-align: center;">Семінар <i>інтерактивний</i> План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості використання одновимірних шкал щодо управління людським капіталом. 2. Найбільш поширені складні процедури вимірювання: <ul style="list-style-type: none"> - Шкала Лайкерта; - Шкала соціальних дистанцій Богардуса; - Шкала рівних інтервалів Терстоуна; - Шкала Л.Гуттмана. 3. Особливості використання психосемантичних методів: <ul style="list-style-type: none"> - Семантичний диференціал (проектна методика); - Шкала Степела. 4. Пояснити, які складні шкали доцільно використовувати під час проведення курсового дослідження за обраною темою. 5. Виділити проблеми в діяльності ДТЕУ, які потребують конкретно-соціологічного дослідження та провести опитування з теми заняття. <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які проблеми повинен вирішити дослідник при конструюванні соціологічних індексів? 2. Чим обумовлюється застосування методу парних порівнянь? 3. У чому полягає сутність шкали соціальної дистанції Е. Богардуса? 4. У чому полягає алгоритм побудови шкали Лайкерта? 5. Що таке синестезія? 6. Що вимірює метод семантичного диференціала? 7. Які дихотомічні пари запропонував Ч. Осгуд? 8. Як обчислюється показник дистанції між двома поняттями в семантичному диференціалі? 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">10</p>
---	--	--

	<p>9. Чим шкала Степела відрізняється від семантичного диференціала? В чому полягає її переваги та недоліки?</p> <p>10. Який алгоритм побудови шкали Гутмана?</p> <p>11. На чому заснована шкала Терстона?</p> <p>12. Як відзначається ступінь узгодженості суддівських рішень та "ціна" кожного судження на шкалі Терстоуна?</p> <p>13. Розробити й привести приклад обробки й аналізу даних шкали Лайкерта з метою вивчення теми заняття.</p> <p>14. Розробити й привести приклад обробки й аналізу даних шкали Богардуса з метою вивчення теми заняття.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.121-127],3[С.126-149]. Додатковий: 4[С.86-95],5[С.87-94]. Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	12
<p>Знати: сутність особливостей та види інвестицій у людський капітал.</p> <p>Вміти: визначити сучасні тенденції та проблеми застосування соціологічних досліджень щодо оцінки стану інвестування людського капіталу в Україні.</p>	<p><u>Тема 12. Інвестиції в людський капітал в інформаційному суспільстві</u></p> <p>Лекція</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості інвестицій у людський капітал. 2. Види інвестицій. 3. Державна політика щодо інвестицій. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.235-278],3[С.326-349]. Додатковий: 4[С.196-245],5[С.186-195]. Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p> <p>Семінар</p> <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні тенденції та проблеми застосування соціологічних досліджень щодо оцінки стану інвестування людського капіталу в Україні. 2. Наступність соціологічного пізнання; розширення форм застосування оцінки стану інвестування людського капіталу. 3. Виділити проблеми в діяльності ДТЕУ, які потребують конкретно-соціологічного дослідження та провести опитування з теми заняття. 	2

	<p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел з теми. 2. Складання термінологічного словника. 3. Підготувати презентацію на тему: <ul style="list-style-type: none"> - Інвестиції в людський капітал упродовж життя. - Інвестиції в людський капітал на рівні соціальної організації/соціального інституту. - Інвестиції в людський капітал на рівні держави. - Формування економічної політики з метою розвитку людського капіталу (податки, державні витрати і бюджет). - Порівняти випадки застосування кількісних та якісних методів. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[С.12-28],2[С.235-278],3[С.326-349]. <i>Додатковий:</i> 4[С.196-245],5[С.186-195]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 14-20.</p>	<p>10</p> <p>14</p>
<p>Знати: сутність міжнародного досвіду формування людського капіталу.</p> <p>Вміти: визначити основні напрями розвитку людського капіталу в Україні.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Тема 13. Міжнародний досвід формування людського капіталу</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні організації в системі формування та управління людським капіталом. 2. Американський підхід до управління людським капіталом. 3. Європейська модель управління людським капіталом. 4. Японська модель управління людським капіталом. 5. Завдання і основні напрями розвитку людського капіталу в Україні. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 1[С.12-28],2[С.125-184],3[С.106-249]. <i>Додатковий:</i> 4[С.173-194],8[С.544-551],12[С.100-207]. <i>Інтернет-ресурси:</i> 14-20.</p> <p style="text-align: center;">Семінар</p> <p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль міжнародних соціальних організацій в системі аналізу людським капіталом. 	<p>2</p> <p>2</p>

	<p>2. Загальні міжнародні правила підходу до управління людським капіталом.</p> <p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості використання документу в соціології. 2. Сутність використання методу контент – аналізу при аналізі питань формування та управління людським капіталом. 3. Метод аналізу документальних джерел в соціології, види документів в дослідженні міжнародного досвіду формування людського капіталу. 4. Документ в соціологічних дослідженнях: джерела, які містять інформацію про соціальні факти і явища суспільного життя, про соціальні суб'єкти щодо міжнародного досвіду формування людського капіталу. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.12-28],2[С.125-184],3[С.106-249].</i> <i>Додатковий: 4[С.173-194],8[С.544-551],12[С.100-207].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	<p>10</p> <p>14</p>
<p>Знати: сутність напрямів розвитку людського капіталу; особливості впливу глобалізації на міжнародний ринок праці.</p> <p>Вміти: використовувати у визначенні основних перспективних напрямів розвитку людського</p>	<p><u>Тема 14. Перспективні напрями розвитку людського капіталу в інформаційному суспільстві</u></p> <p>Лекція</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глобалізація і міжнародне управління людським капіталом. 2. Інформаційні технології, діджиталізація в системі розвитку людського капіталу. 3. Вплив глобалізації на міжнародний ринок праці. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.250-268],2[С.255-368],3[С.376-449].</i> <i>Додатковий: 4[С.544-551],5[С.386-395],12[С.82-206].</i> <i>Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p> <p>Семінар</p> <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальні виклики у сфері управління персоналом. 2. Вплив глобалізації на міжнародний ринок праці. 3. Сучасні тренди у сфері людського капіталу. 	<p>2</p> <p>2</p>

<p>капіталу соціологічні методи.</p>	<p><i>4. Розробити соціометричні опитування навчальних груп з теми заняття та представити отримані результати.</i></p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання рекомендованих джерел з теми. 2. Формування словника соціологічних термінів. 3. Використання у визначенні основних перспективних напрямів розвитку людського капіталу соціологічних методів: <ul style="list-style-type: none"> - метод спостереження; - соціальний експеримент; - метод опитування; - тестові процедури. 4. <i>Виділити проблеми в діяльності ДТЕУ з теми заняття, які потребують конкретно-соціологічного дослідження та провести опитування.</i> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1[С.250-268], 2[С.255-368], 3[С.376-449]. Додатковий: 4[С.544-551], 5[С.386-395], 12[С.82-206]. Інтернет-ресурси: 14-20.</i></p>	<p style="text-align: center;">10</p>
<p>Разом:</p>		<p style="text-align: center;">14</p>
		<p style="text-align: center;">180</p>

* курсивом виділено питання, які розглядатимуться із застосуванням інтерактивні методів навчання

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Герасимчук А.А. Соціологія бізнесу: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 276 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. 2-е вид. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 488 с.
3. *Економічна політика держави : навч. посіб. / Ю. М. Уманців, О. І. Міняйло, Л. В. Лебедева. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 480 с.*

Додатковий

4. Мельничук Д.П. Людський капітал: пріоритети модернізації суспільства у контексті поліпшення якості життя населення : монографія / Д.П.Мельничук. Житомир: Полісся, 2015. 564 с.
5. Шкода Т.Н. Людський капітал підприємства: теорія і практика стратегічного управління: монографія/ МОН України. Київ: Світ успіху, 2015. 424 с.

6. Людський капітал 2030. Глобальні навички майбутнього. Режим доступу: <https://nqa.gov.ua/news/ludskij-kapital-2030-globalni-navicki-majbutnogo/>
7. *Соціологія: терміни, поняття, персоналії: Навч. словник-довідник для студентів / За ред. В.М. Пічі. 2-ге вид., стер. Л.: Новий Світ-2000, 2004. 476 с.*
8. Шуст Н.Б. DEMOCRATIC CONCEPTS AND THEIR RELATIONSHIP WITH THE COUNTRY BRAND IN THE INTERNATIONAL AREA THROUGH DEMOCRACY INDICES (Демократичні концепції та їх зв'язок з брендом країни на міжнародній арені через індекси демократії) //«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2022. №6(8)2022. С.544-551. Режим доступу: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/download/1721/1719>
9. Даніл'ян В. О. Інформаційне суспільство та перспективи його розвитку в Україні : (соц.-філос. аналіз): монографія/ В. О. Даніл'ян. Х., 2008. 183 с.
10. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХХ – початок ХХІ ст.): навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля. Полтава: ПУЕТ, 2016. 375 с.
11. Лібанова Е. М. Бідність населення України: методологія, методика та практика аналізу. Умань : Видавець Сочінський М. М., 2020. 456 с.
12. Людський розвиток в Україні. Пріоритети національної політики мінімізації асиметрії українського ринку праці / кер. авт. кол. О.І. Цимбал; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. Київ: Академперіодика, 2021. 210 с.
13. *Ніколаєць К.М. Соціальна політика в Україні (у 90-х рр. ХХ ст.) навчальний посібник. Київ: КНТЕУ, 2016. 296 с.*

Інтернет -ресурси

14. Електронна бібліотека Інституту соціології НАН України). Режим доступу: http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php
15. Фаховий журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг». Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/5932>
16. Офіційний сайт Українського Інституту соціальних досліджень імені Олександра Яременка. Режим доступу: <http://www.uisr.org.ua/>
17. Центр соціальних та маркетингових досліджень SOCIS . Режим доступу: <http://socis.kiev.ua/ua/>
18. Центр Разумкова. Режим доступу: <http://razumkov.org.ua/>
19. База даних соціологічних досліджень The European Social Survey (the ESS). Режим доступу: <http://www.europeansocialsurvey.org/>
20. Офіційний сайт соціологічної асоціації України. Режим доступу: <http://www.sau.in.ua>.

* Примітка: курсивом зазначені джерела, які наявні в бібліотеці ДТЕУ.